

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 8 lutego 2018 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Prawo o stowarzyszeniach

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, przekazanym przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z 2 lutego 2018 r. Nr GMS-173-34/18 zgłasza następujące uwagi.

W projektowanym art. 256 § 1 Kodeksu karnego dodano nowe znamiona czynu zabronionego. Zgodnie z proponowaną regulacją penalizowane ma być nie tylko publiczne propagowanie faszystowskiego lub innego totalitarnego ustroju państwa, ale również propagowanie go na zorganizowanych spotkaniach lub wydarzeniach, wyrażanie dla niego aprobaty, a ponadto eksponowanie symboli utożsamianych, w przeszłości lub obecnie, z faszystowskim lub innym totalitarnym ustrojem państwa. Projekt zakłada także m.in. nowelizację art. 256 § 2 Kodeksu karnego. Przepis ten stanowi że, tej samej karze, co określonej w § 1 tego artykułu podlega ten, kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwała, sprowadza, nabywa, przechowuje, posiada i prezentuje, przewozi lub przesyła druk, nagranie lub inny przedmiot, zawierające treść określoną w § 1. Nowelizacja ma polegać na wykreśleniu z treści tego przepisu znamienia „w celu rozpowszechniania”.

W ocenie Rady, projekt w powyższym zakresie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że nie spełnia kryteriów określoności, wymaganych dla przepisów karnych. Powyższe regulacje są bowiem skonstruowane w sposób nieprecyzyjny, niejasny i niepoprawny. Przywołana norma konstytucyjna nakazuje zaś ustawodawcy takie wskazanie znamion czynu zabronionego, aby zarówno dla adresata normy prawnokarnej, jak i organów stosujących prawo oraz dokonujących jego wykładni, nie budziło wątpliwości, czy określone zachowanie *in concreto* wypełnia te znamiona.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że projekt narusza także zasady

poprawnej legislacji wywodzącej się z art. 2 Konstytucji, zgodnie z którym Rzeczypospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym.

Ponadto opiniowana regulacja w sposób nieproporcjonalny ingeruje w sferę praw i wolności jednostki, co narusza art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Należy bowiem podkreślić, że sankcja karna jest w demokratycznym państwie prawnym środkiem o charakterze *ultima ratio*.